

4 Samiske tall – bakgrunn for samisk statistikk og kommentarer til faste tabeller fra Statistisk sentralbyrå (SSB)

**Christian Sørlien Molstad
og Anders Sønstebo,**
Statistisk sentralbyrå

Innledning

Dette kapitlet presenterer bakgrunnen for SSBs arbeid med samisk statistikk og gir en gjennomgang av tabeller og figurer fra SSBs samiske statistikk som belyser situasjonen på viktige områder for samiske samfunnsforhold i Norge i dag. Kapitlet er en fast del av *Samiske tall forteller*, og fokuserer på utviklingen i demografiske og sosioøkonomiske forhold i tradisjonelle samiske kjerneområdene over tid og endringer fra år til år.

SSB har ikke datagrunnlag for å skille mellom samer og ikke-samer. Derfor benytter SSB for samisk statistikk i hovedsak en geografisk basert tilnærming. Dette baseres på de kommuner og deler av kommuner (grunnkretser) i Nordland, Troms og Finnmark som omfattes av Sametingets virkeområde for tilskuddsordninger for næringslivet, det såkalte STN-området. Per 1.1.2024 bodde det 53 195 personer i dette området.

Statistikken for STN-området gir hverken noe heldekkende eller representativt bilde av den samiske befolkning og samfunnsforhold i Norge. Kommunene og grunnkretsene i STN-området omfatter kun de nordlige delene av de tradisjonelle samiske områdene og inkluderer ingen byområder.

Statistikk for demografi, inntekt- og utdanningsnivå og næringsstruktur i STN-området reflekterer at strukturen og utviklingen i befolkningen og økonomien i STN-området er mer preget av bosetting i spredtbygde strøk og høy andel av sysselsatte

i primærnæringer, enn det som er tilfelle ellers i Nord-Norge nord for Saltfjellet. Et annet fellestrekk ved områdene innenfor STN-området er at de er arktiske, her definert som at de befinner seg nord for polarsirkelen, noe som også bidrar til å forme næringsstrukturen og befolkningsutviklingen.

Etter flere år med negativ folketilvekst, var det i 2023 for første gang siden 1990 en økning i antall personer som var bosatt i STN-området. Dette skyldes først og fremst økt innflytting til området. Samtidig ble forskjellen mellom antallet døde og levendefødte noe mindre. Det er likevel fortsatt et klart fødselsunderskudd i STN-området, noe som reflekterer en aldrende befolkning.

Utdanningsnivået i STN-området er lavere enn i resten av Nord-Norge nord for Saltfjellet. Stadig flere skaffer seg studie- eller yrkeskompetanse fra videregående skole.inntektsnivået er lavere enn ellers i Nord-Norge nord for Saltfjellet og landet som helhet. En større andel er sysselsatt i primærnæringer, industri og bygg- og anlegg.

Statistikken for samiske språk i barnehager og skoler er ikke begrenset til STN-området. Data for grunnskolen er hentet fra Grunnskolens informasjonssystem (GSI), et nasjonalt nettsted som gir opplysninger om samiske språk i grunnskolen. Antall elever i grunnskolen som har samisk som opplæringspråk har økt siden 2022. Antall elever med samisk i fagkretsen i videregående skole har økt, både fra skoleåret 2022/2023 og i løpet av de siste ti årene. Antall barnehager med samisk språktilbud er det laveste siden 2005.

4.1 Bakgrunn for samisk statistikk - STN-området som utgangspunkt

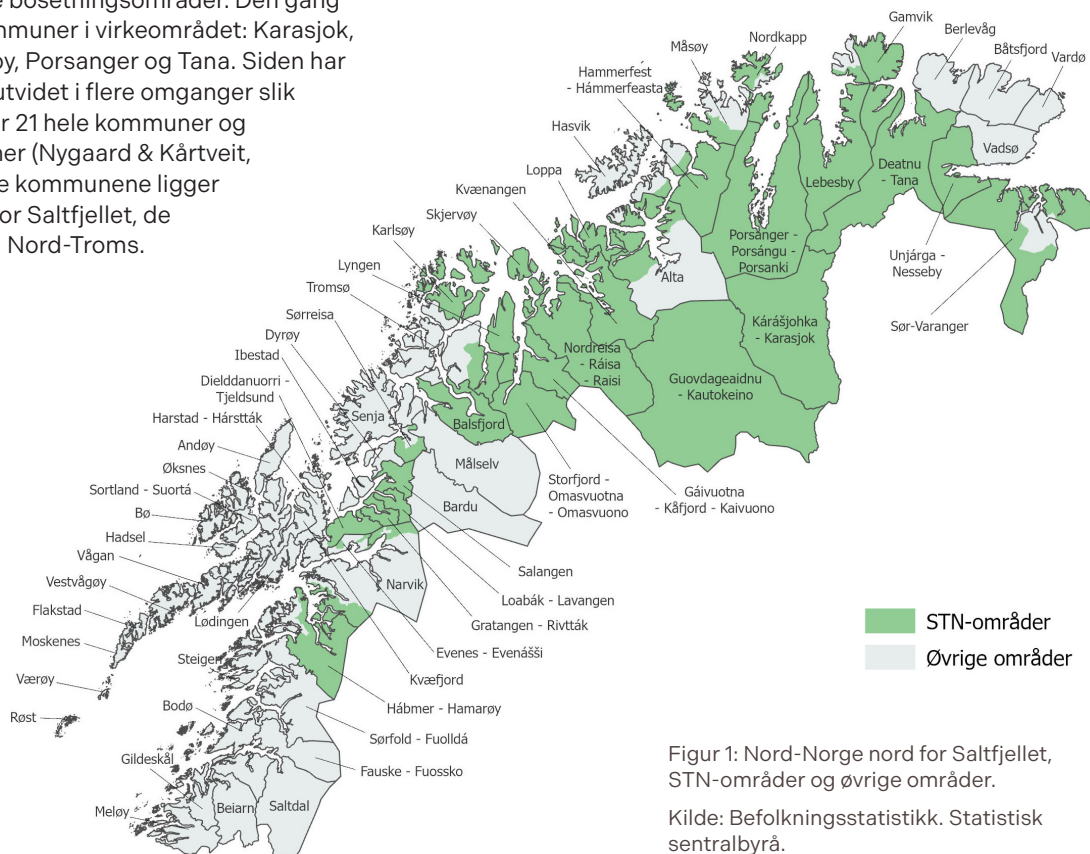
I SSBs statistikk for samiske forhold benyttes som hovedregel det såkalte STN-området som utgangspunkt. Dette området består av kommuner og deler av kommuner som inngår i virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger for næringslivet (figur 1). SSB benytter STN-området som utgangspunkt for samisk statistikk, i fravær av registerstatistikk som skiller mellom samer og ikke-samer.

SSBs samiske statistikk inneholder også tall om særskilte samiske tema som ikke er begrenset til STN-området. Dette omfatter statistikk for samisk språkbruk i utdanning, reindriftsstatistikk og statistikk for sametingsvalg, med valgstatistikk basert på Sametingets valgmanntall. Denne utgaven av *Samiske tall forteller* inneholder ikke valgstatistikk med tabeller for stemmegivning og innvalgte representanter fra forrige sametingsvalg (2021), etter parti/valgliste, kjønn og valgkrets. Disse tabellene kan gjenfinnes i forrige utgave (Sønstebø, 2023). Tabeller for sametingsvalget vil bli oppdatert og presentert etter neste sametingsvalg (2025).

I hvilken grad gir den STN-områdebaserede statistikken et bilde av den samiske befolkningen og samiske samfunnsforhold i Norge? STN-området er en videreføring av virkeområdet for Samisk Utviklingsfond, med forløper etablert i 1975 som Utviklingsfondet for de sentrale samiske bosetningsområder. Den gang var det kun fem kommuner i virkeområdet: Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger og Tana. Siden har STN-området blitt utvidet i flere omganger slik at det i dag omfatter 21 hele kommuner og deler av 10 kommuner (Nygaard & Kårtveit, 2019, s. 5). Alle disse kommunene ligger i Nord-Norge nord for Saltfjellet, de fleste i Finnmark og Nord-Troms.

Denne måten å avgrense samiske bosetningsområder på har imidlertid klare svakheter. STN-området gir ikke et representativt bilde av områder der den samiske befolkningen i Norge bor. Mange samer er bosatt utenfor STN-området, og mange ikke-samer er bosatt innenfor. Den geografiske basisen for det meste av SSBs statistikk for samiske forhold har da også kommet under berettiget kritikk fra flere hold, blant annet Norsk institusjon for menneskerettigheter (NIM) (2020). Ved å ikke kunne skille mellom samer og ikke-samer, selv innenfor STN-området, blir en hel del ikke-samer inkludert i statistikken. Samer som bor utenfor STN-området er på sin side «usynlige» i statistikken og blir i konsekvens «statistisk assimilert» (Lähteenmäki i Andresen et al. (2021, s. 51)) inn i den øvrige, ikke-samiske befolkningen. Dette gjør blant annet monitoring av menneskerettighetssituasjonen og av norske myndigheters etterlevelse av Norges forpliktelser overfor samer som urfolk utfordrende (NIM, 2020, s. 61-62).

Bruken av STN-området har som nevnt innledningsvis bakgrunn i mangelen på data som kan benyttes til å skille samer fra ikke-samer i SSBs registerstatistikk. Det har ikke alltid vært en slik mangel på informasjon (den følgende omtalen er basert på Severeide (2008, s. 15-18)). En kilde har vært folke- og boligtellingene, som fra midten av 1800-tallet og et stykke ut på 1900-tallet inkluderte spørsmål om samer og kvener. Etter krigen ble imidlertid spørsmål om etnisk bakgrunn mer kontroversielt, blant annet ettersom rasebegrepet, som

Figur 1: Nord-Norge nord for Saltfjellet, STN-områder og øvrige områder.

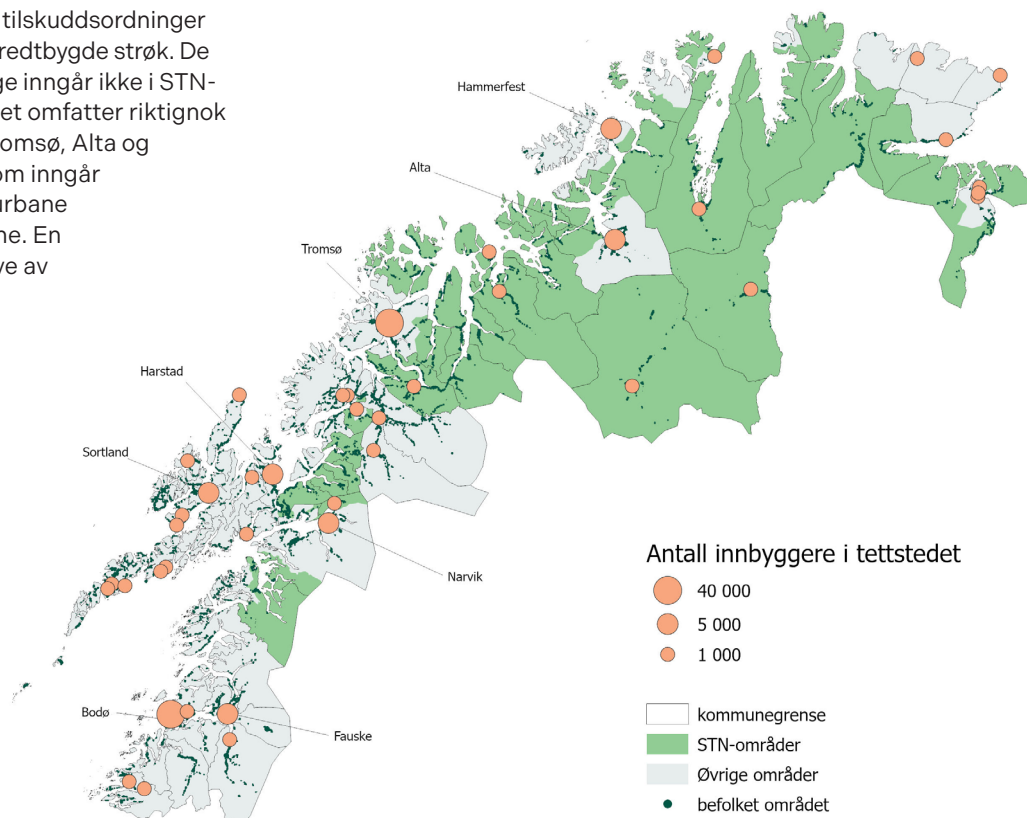
Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

hadde blitt benyttet i tidligere folke- og boligtellinger, kom i miskreditt. Etter at tellingen i 1946 ikke hadde inneholdt spørsmål om samer og kvener, var kun språkrelaterte spørsmål med i 1950-tellingen. Den siste folke- og bolig tellingen som inneholdt spørsmål om språk og etnisitet var tellingen i 1970. Etter dette har statistikk som har søkt å belyse samiske forhold først og fremst måttet lene seg på de samme kildene som den offisielle befolkningsstatistikken. Denne har som hovedkilde opplysninger fra folkeregisteret (før Det Sentrale Folkeregisteret (DSF), nå det moderniserte Folkeregisteret (FREG)). I populasjonen i dette registeret, som omfatter alle personer bosatt i Norge, er samiske personer selvfølgelig med, men ettersom det ikke finnes opplysninger om personenes etnisitet i registeret, er det ikke mulig å skille disse personene ut som en egen gruppe. Løsningen har vært å benytte et geografisk skille basert på de områdene som Sametinget disponerer særskilte virkemidler for (STN-området). I hvilken grad statistikken gir innblikk i samiske forhold vil dermed blant annet avhenge av hvorvidt disse områdene sammenfaller med samiske kjerneområder og bosetningsmønsteret til den samiske befolkningen i Norge.

For å tolke mønstrene man ser i statistikken som presenteres på grunnlag STN-området, er det derfor viktig å være klar over noen grunnleggende kjennetegn ved dette området. Ved å kun omfatte kommuner og grunnkretser i Nord-Norge nord for Saltfjellet, og særlig lengst nord i landsdelen, utelukkes for det første områder som både historisk sett og i dag har hatt betydelig samisk bosetning. Eksempelvis er ingen tradisjonelt sørsamiske områder med i STN-området. Områdene som omfattes av Sametingets tilskuddsordninger er dessuten først og fremst spredtbygde strøk. De større tettstedene i Nord-Norge inngår ikke i STN-området (figur 2). STN-området omfatter riktignok grunnkretser i kommunene Tromsø, Alta og Narvik, men grunnkretsene som inngår i STN-området er utenfor de urbane tettstedene i disse kommunene. En studie publisert i forrige utgave av *Samiske tall forteller* benyttet Sametingets valgmanntall for

Figur 2: Nord-Norge nord for Saltfjellet, STN-områder og øvrige områder, tettsteder og befolkede områder.

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

å peke ut såkalte «bysamiske kjerneområder» (Berg-Nordlie, 2023). Ved siden av bykommunene Tromsø og Alta, som hadde flere registrerte sametingsvelgere enn Kautokeino og Karasjok, var det flere urbane strøk, også sør i landet, som hadde et betydelig og voksende antall stemmeberettigede ved sametingsvalgene (Berg-Nordlie, 2023, s. 38-39).

Et fellestrekk ved områdene som omfattes av STN-området er at de er arktiske områder, her definert som at det befinner seg nord for polarsirkelen. Arktiske områder har en rekke fellestrekk med hensyn til næringsstruktur, økonomisk utvikling og demografi (Glomsrød et al., 2021). Noen av disse trekkene, som urbanisering og en aldrende befolkning, er felles for de fleste (post-) industrielle samfunn. Andre er mer spesifikke for samfunn i Arktis, der en relativt større del av økonomien er knyttet til utvinning av naturressurser og i tradisjonelle næringer (Glomsrød et al., 2021; Heleniak, 2021; Larsen & Petrov, 2020). Dette reflekteres i næringsstrukturen og, indirekte, i inntekt- og utdanningsnivået i befolkningen i områdene.

Disse forholdene, at samisk statistikk for STN-området er geografisk basert (og ikke skiller mellom samer og ikke-samer), kun omfatter de nordlige delene av de tradisjonelle samiske områdene, ikke omfatter urbane områder, og er en del av Arktis, må ligge til grunn for tolkningen av mønstrene i demografiske og sosioøkonomiske forhold. I den forstand gir samisk statistikk et bilde av samiske forhold på samfunnsnivå, i noen, i hovedsak tradisjonelle nordsamiske kjerneområder.

4.2 Generelle trender i STN-området

4.2.1 Befolkningsvekst for første gang siden 1990

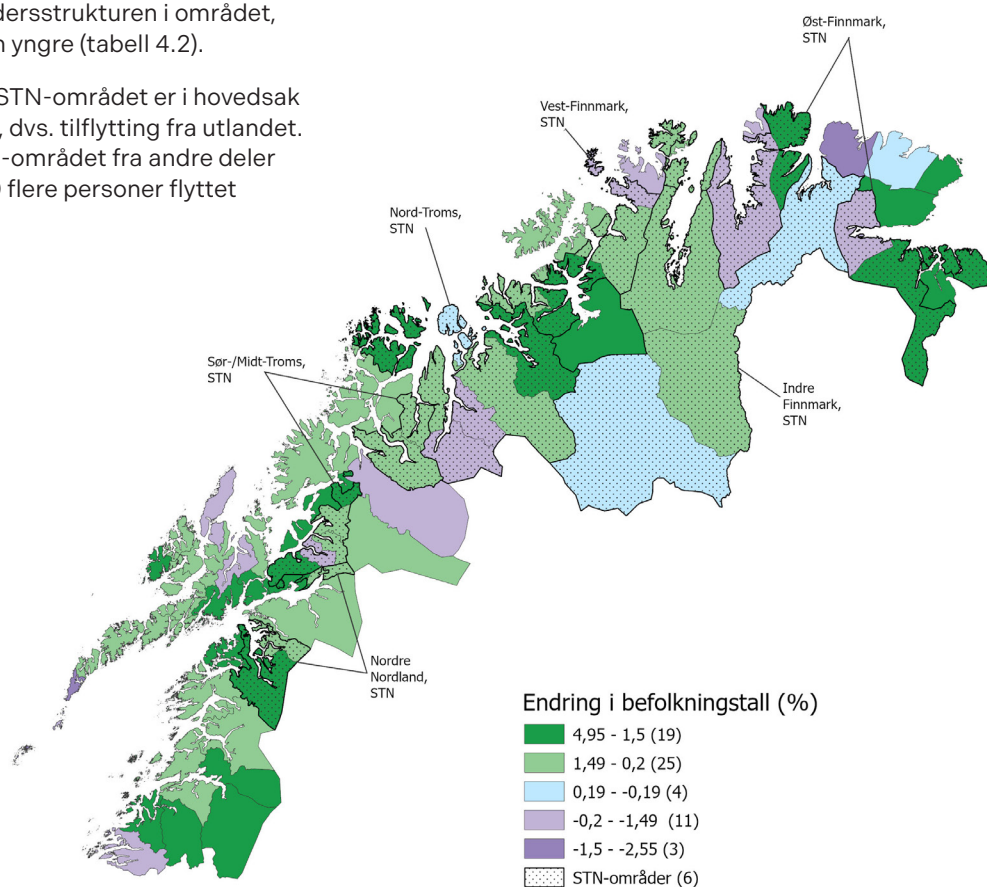
STN-området har vært preget av generell befolkningsnedgang siden 1990. Per 1.1.2024 bodde det om lag 53 200 personer i området, i underkant av 12 000 personer (18 prosent) færre enn i 1990 (Tabell 4.1). Dette reflekterer at kommunene og grunnkretsene som inngår i STN-området, er i spredtbygde strøk og har vært preget av nettoutflytting og en aldrende befolkning.

Etter flere år med negativ folketilvekst, var det i 2023 imidlertid for første gang siden 1990 en økning i antall personer bosatt i STN-området. Dette skyldes først og fremst økt innflytting til området: nesten 600 flere personer flyttet inn i STN-området i 2023 i forhold til året før, mens utflyttingen holdt seg om lag uforandret (tabell 4.1). Samtidig ble forskjellen mellom antall døde og fødte noe mindre, både fordi antallet levendefødte var høyere enn året før, og antallet døde gikk ned. Det er likevel fortsatt et klart fødselsunderskudd i STN-området, dvs. at det har vært færre fødsler enn dødsfall. I 2023 ble det født 220 færre barn enn antall dødsfall (tabell 4.1). Dette reflekterer og bidrar samtidig til å forsterke aldersstrukturen i området, med stadig flere eldre enn yngre (tabell 4.2).

Den økte innflyttingen til STN-området er i hovedsak et resultat av innvandring, dvs. tilflytting fra utlandet. Nettoinnflyttingen til STN-området fra andre deler av landet var negativ: 450 flere personer flyttet

ut av området enn inn til området (tabell 4.5). Samtidig innvandret det 997 flere personer enn det utvandret. Det er nærliggende å anta at de fleste som innvandret til STN-området var ukrainere og at befolkningsveksten dermed primært er et resultat av bosetningen av ukrainske flyktninger i kommunene.

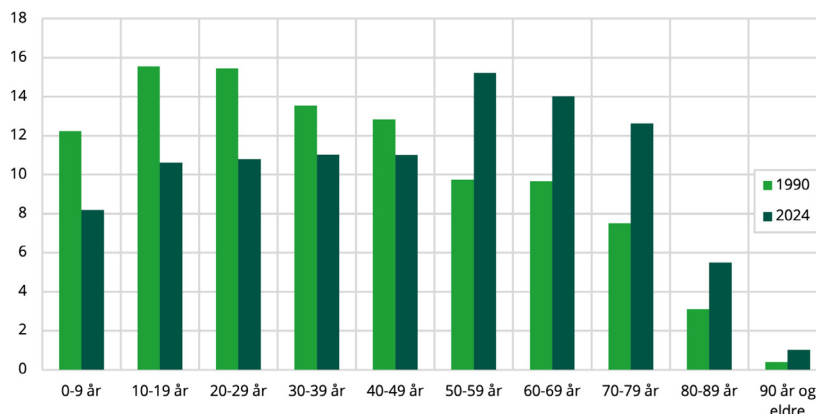
For landsdelen som helhet var det til dels stor variasjon i befolkningsutviklingen i den enkelte kommune (figur 3). De fleste kommunene i Nord-Norge nord for Saltfjellet hadde positiv befolkningstilvekst i 2023. Det er likevel stor variasjon mellom kommunene som helt eller delvis inngår i STN-området. Brytes tallene videre ned innen kommunene (figur 3 og tabell 4.3) blir det klart at noen områder har hatt betydelig nedgang i befolkningen siden året før. Eksempler på dette er STN-områdene i Tjeldsund, Tromsø, Lebesby og Hammerfest som har fra tre til åtte prosentpoeng færre innbyggere per 1.1.2024 sammenlignet med 1.1.2023. Andre steder, som STN-områdene i Evenes, Alta og Hamarøy, samt kommunene Kvænangen og Karlsøy har betydelig befolkningstilvekst.

Figur 3: Endring befolkningstall på kommunenivå, Nord-Norge nord for Saltfjellet, prosent
Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

4.2.2 En aldrende befolkning

Samtidig som befolkningen i STN-området har minket i perioden fra 1990, har også aldersstrukturen endret seg. Figur 4 viser fordelingen av befolkningen i området i ulike aldersgrupper i henholdsvis 1990 og 2024 (tabell 4.2). I trettiårsperioden fra 1990 til 2024 er det en klar tendens til at de eldste aldersgruppene har blitt relativt større, mens de yngste aldersgruppene har skrumpet inn. Nå er 23 prosent av befolkningen i STN-området 67 år eller eldre, dvs. eldre enn det som regnes som yrkesaktiv alder. I 1990 var denne andelen på 14 prosent.

Figur 4: Befolkningen i STN-området, 1.1. 1990 og 1.1.2024, etter tiårige aldersgrupper, prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

4.2.3 Lavere utdanningsnivå i STN-området enn i resten av Nord-Norge nord for Saltfjellet

Det er flere som kun har utdanning på grunnskolenivå i STN-området sammenliknet med øvrige områder nord for Saltfjellet, 33 prosent mot 26 (tabell 4.6). Samtidig er det klart færre som har høyere utdanning: kun 24 prosent av innbyggerne i STN-området har universitets- eller høgskoleutdanning mot 34 prosent i resten av landsdelen. Dette reflekterer trolig at områdene som omfattes av STN-området har en næringsstruktur som i større grad er basert rundt primærnæringer, industri og bygg og anlegg enn i øvrige områder nord for Saltfjellet.

Også innenfor kommunene, der disse er delt mellom områder innenfor og utenfor STN-området, ser vi en klar tendens til at befolkningen i STN-delen har lavere utdanning enn delen som ikke er en del av STN. I noen tilfeller, slik som i Tromsø kommune, er ulikheten ekstrem: mens kun 15 prosent av befolkningen i STN-området i kommunen har høyere utdanning, har hele 46 prosent i området utenfor STN dette. I de fleste delte kommuner er likevel forskjellen mindre, typisk på rundt ti prosent eller litt mer. I Tromsøs tilfelle gjenspeiler den store forskjellen ulikheten mellom et urbant område og et ruralt omland.

Færre elever i STN-området fullfører videregående opplæring på normert tid, kun 61 prosent mot 69 prosent i øvrige områder nord for Saltfjellet (tabell 4.7). Inkluderer vi de som fullfører på lenger tid enn normert består forskjellen. Mens 74 prosent av elevene i STN-området som startet for første gang på

trinn 1 på videregående i 2017 hadde oppnådd enten studie- eller yrkeskompetanse, hadde 83 prosent av elevene utenfor STN-området gjort det samme. Både innenfor og utenfor STN-området har andelen som fullfører videregående, spesielt på normert tid, økt sammenliknet med forrige årskull (2016), hvorav kun henholdsvis 55 og 64 prosent hadde oppnådd studie- eller yrkeskompetanse innen normert tid (se tabell 6.7 i Sønstebø (2023), s. 100). Endringen sammenfaller med generelt merkbare høyere fullføringsandel på landsnivå for 2017-kullet sammenliknet med tidligere kull, som kan ha sammenheng med avlyste eksamener og/eller at fullføring ble forenklet i sammenheng med koronapandemien (Corneil, 2024).

4.2.4 Lavere inntekt enn ellers i Nord-Norge og landet som helhet

Gitt den relativt større andelen sysselsatte i primærnæringer (se under) og det lavere utdanningsnivået i STN-området er det ikke overraskende at den gjennomsnittlige bruttoinntekten er lavere, både i forhold til øvrige områder i Nord-Norge nord for Saltfjellet og i forhold til gjennomsnittet på landsnivå. Personer bosatt i STN-området tjente i 2022 i gjennomsnitt 75 000 og 49 300 mindre enn man i gjennomsnitt gjorde i henholdsvis landet som helhet og i øvrige områder i Nord-Norge nord for Saltfjellet (5.12). Vi ser dessuten også at pensjonsinntektene er høyere i STN-området enn ellers, en indikasjon på den større andelen eldre i disse områdene sammenliknet med andre deler av landet.

Større andel sysselsatte i primærnæringer, industri og bygg- og anlegg

Mønstrene i inntekt- og utdanningsnivå har sammenheng med næringsstrukturen i STN-området. Ettersom STN-området i stor grad er ruralt, preget av spredt bosetting og høyt innslag av primærnæringer, og ligger innenfor den arktiske «sfæren», hvor ressursutvinning og tradisjonelle næringer spiller en relativt større rolle, er det ikke overraskende at antall sysselsatte i primærnæringer og industri¹ relativt sett er større, også sammenlignet med resten av Nord-Norge (figur 5 og tabell 4.11). Samtidig er andelen som jobber i bygg og anleggsvirksomhet også noe større. På den annen side er det klart færre som jobber i tjenesterelaterte næringer, som varehandel, transport, hotell- og restaurantvirksomhet og forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift.

4.2.5 Reindrift

Reindrift utgjør en av de tradisjonelle næringene i samiske områder og er et viktig grunnlag for samisk kultur. Reindriftslovens formålsparagraf slår fast at «Reindriften skal bevares som et viktig grunnlag for samisk kultur og samfunnsliv».²

Det samiske reinbeiteområdet er delt inn i samiske

¹ Andelen sysselsatt i bergverksdrift og utvinning er likevel ikke større enn i resten av Nord-Norge.

² Lov om reindrift (reindriftsloven) av 15. juni 2007 nr. 40.

regionale reinbeiteområder som skal være åpne for reindrift. De seks regionale reinbeiteområder omfatter Øst-Finnmark (Nuorta-Finnmárku), Vest-Finnmark (Oarje-Finnmárku), Troms (Romsa), Nordland (Nordlánda/Nordlaante), Nord-Trøndelag (Noerhte-Trööndelage), Sør-Trøndelag/Hedmark (Åarjel-Trööndelage/Hedmaarhke).

Landbruksdirektoratets årlige rapport *Totalregnskap for reindriftnæringen* gir oversikt over reindriftnæringens økonomi og antall rein i de seks regionale reinbeiteområdene og hvert enkelt reinbeitedistrikt som reinbeiteområdene er delt inn i. I tillegg gis det oversikt over tamreinlag i Sør-Norge.

Statistikk for antall rein i vårflokk per 31.mars (tabell 4.14) er utarbeidet for de regionale reinbeiteområdene slik de er fastsatt av reindriftsforvaltningen i landbruksdirektoratet. For Øst-Finnmark og Vest-Finnmark reinbeiteområder er antall rein fordelt på del-områder. Reindriftsforvaltningens statistikk bygger på opplysninger fra reineiernes innsendte melding om reindrift. Denne statistikken er altså ikke knyttet til STN-området.

Antallet rein i vårflokk i reindriftsåret 2022/2023 var desidert størst i reindriftsområdene i (Øst- og Vest-) Finnmark. Av det totale antallet 215 481 rein var 69 prosent i disse områdene. Det totale antallet rein har gått ned siden begynnelsen av 2010-tallet, da det var mellom 250 000 og 260 000 rein i vårflokk hvert år. I de siste årene har antallet rein ligget på noe under 220 000 hvert år.

Figur 5: Sysselsatte personer 15-74 år, etter næring, prosentvis differanse mellom STN-området og øvrige områder nord for Saltfjellet, 4. kvartal 2023

Kilde: Sysselsettingsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

4.3 Samiske språk i barnehage og skole

Statistikken for samiske språk i barnehager og skoler er ikke begrenset til STN-området. Data for grunnskolen er hentet fra Grunnskolens informasjonssystem (GSI), et nasjonalt nettsted som gir opplysninger om samiske språk i grunnskolen. Tallene er her på landsnivå og omfatter samiske språk på tre nivåer: barnehage, grunnskole og videregående skole.

I 2023 var det 45 barnehager med samisk språktilbud (tabell 4.8). Dette er det laveste antallet siden 2005 og ni færre enn i 2022. Som nevnt i en oversiktsartikkel om samisk språk i formell utdanning i forrige *Samiske tall forteller*, kan det synkende antallet barnehager med samisk språktilbud til dels ha å gjøre med at noen av de samiske barnehagene har blitt slått sammen (Johansen, 2023). Det er likevel også et fall i antallet barn i barnehager med samisktilbud, fra 754 i 2022 til 597 i 2023. Vi ser at fallet de siste årene, både med hensyn til antall barnehager og barn, har funnet sted blant samiske barnehager og samiske barnehageavdelinger. Antallet barnehager med annet samisk tilbud har vært relativt stabilt siden 2020 og antallet barn i disse barnehagene har økt.³

Antall elever i grunnskolen som har samisk som opplæringspråk har økt siden 2022 (tabell 4.9). Det store flertallet av disse har nordsamisk, enten som førstespråk eller andrespråk. Det er relativt få, henholdsvis 32 og 21 elever, som har lulesamisk og sørsamisk som førstespråk i grunnskolen. Det er klart flere som har disse språkene som andrespråk. Spesielt er forskjellen mellom sørsamisk som første- og andrespråk stor. 146 elever hadde dette som andrespråk på landsnivå.

Antall elever med samisk i fagkretsen i videregående skole har økt, både fra skoleåret 2022/2023 og i løpet av de siste ti årene (tabell 4.10). 583 elever i videregående skole hadde samisk i fagkretsen i skoleåret 2023/2024-året, og dette var 72 elever flere enn året før og 214 elever flere enn i skoleåret 2009/2010. Et flertall, om lag to tredjedeler, av elevene med samisk i videregående skole går på skoler i Finnmark og antallet elever synker jo lenger sør i landet. Antall elever som har samisk som andrespråk har også økt i løpet av perioden, fra 154 elever i skoleåret 2009/2010 til 380 i 2023/2024. Det har ikke vært en tilsvarende økning i antall elever med samisk som førstespråk. Det økende antallet elever med samisk i fagkretsen i videregående skole henger med andre ord sammen med en økning i elever med samisk som andrespråk.

³ Barnehagene som er inkludert i denne statistikken omfatter kun de som mottar støtte fra Sametinget. Eventuelle barnehager med samisk språktilbud som ikke mottar slik støtte vil dermed ikke være med i tallene.

4.4 Registrering av samisk språkkompetanse i Folkeregisteret

Det har fra 22. oktober 2019 vært adgang til å registrere sin samiske språkkompetanse i Folkeregisteret. I pressemeldingen fra Skatteetaten (2024) står det blant annet: «Formålet med å la personer registrere seg som brukere av samisk, er å kunne studere språkutviklingen og gjøre tiltak som fremmer samisk kultur og språk gjennom å tilby datagrunnlag fra Folkeregisteret». Hovedformålet er altså statistikk som skal danne grunnlag for tiltak.

Mens det var relativt mange som registrerte seg i starten, har antallet registreringer senere dabbet av. Etter at det høsten 2019 var omtrent 450 nyregistreringer fra åpningen 22. oktober og fram til årsskiftet, ser vi at det i hele 2023 bare var en vekst på 133 personer. Ved inngangen til 2024 var det 1 670 personer som hadde registrert seg med kompetanse i minst ett av de samiske språkene (figur 6).

Det er rimelig å anta at manglende offentliggjøring av disse tallene, sammen med generelt lav oppmerksomhet og bevissthet rundt muligheten for å registrere seg, er viktige mulige årsaker til det som åpenbart er en underregistrering per i dag.

Figur 6: Personer med registrert samisk språkkompetanse i Folkeregisteret. 2019-2023

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

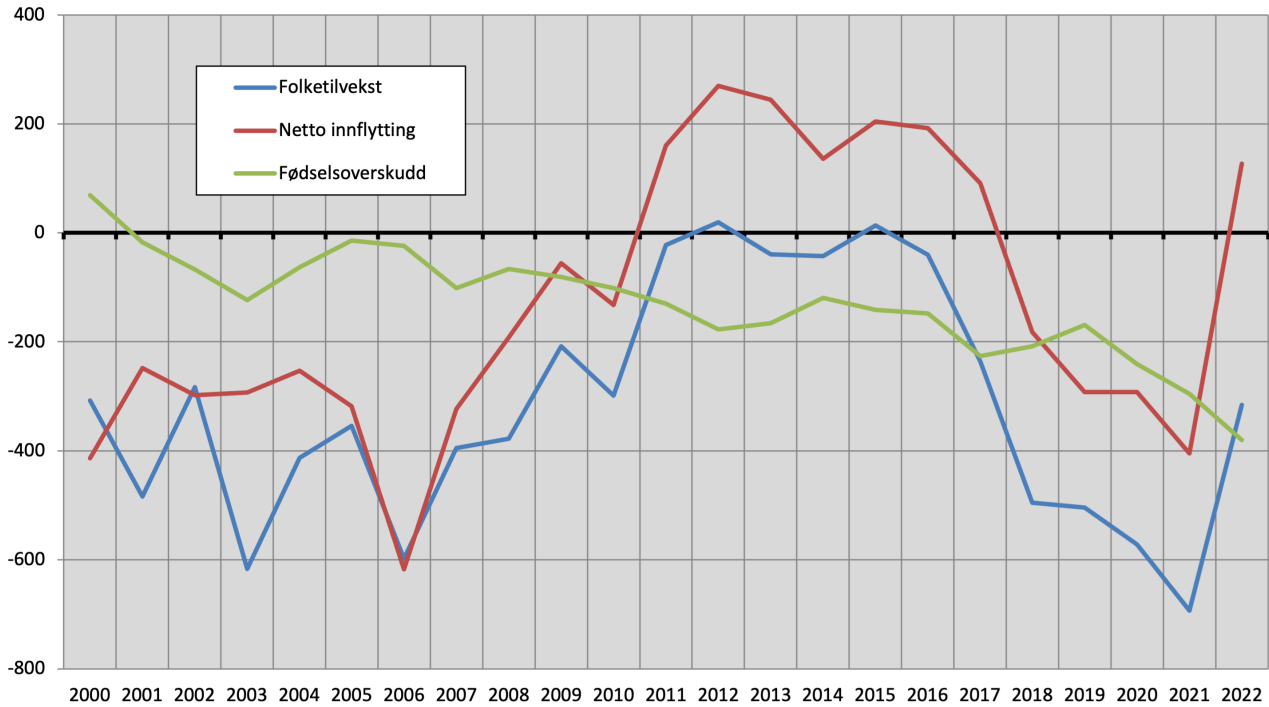
Litteratur

- Andresen, A., Evjen, B. & Ryymin, T. (2021). *Samenes historie fra 1751 til 2010*. Cappelen Damm Akademisk.
- Berg-Nordlie, M. (2023). «Bysamiske kjerneområder» - hva kan vi si om samisk urbanisering og hvor bor bysamene? I *Samiske tall forteller 15. Kommentert samisk statistikk 2023/Sámi logut mitalit 15. Čielggaduvvon sámi statistihkka 2023* (s. 32-48). Sámi allaskuvla.
- Corneil, C. F. (2024). Videregående elever fullfører tidligere. *Statistisk sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/utdanning/videregaende-utdanning/statistikk/gjennomforing-i-videregaende-opplaering/artikler/videregaende-utdanning-fulloerer-tidligere>
- Glomsrød, S., Duhaime, G. & Aslaksen, I. (2021). *The Economy of the North-ECONOR 2020* (Statistiske analyser 167). Statistisk sentralbyrå.
- Heleniak, T. (2021). The future of the Arctic populations. *Polar Geography*, 44(2), 136-152.
- Johansen, K. (2023). Samisk språk i formell utdanning - utviklingstrender. I *Samiske tall forteller 15. Kommentert samisk statistikk 2023/Sámi logut mitalit 15. Čielggaduvvon sámi statistihkka 2023* (s. 16-31). Sámi allaskuvla.
- Larsen, J. N. & Petrov, A. N. (2020). The Economy of the Arctic. I K. S. Coates & C. Holroyd (Red.), *The Palgrave Handbook of Arctic Policy and Politics* (s. 79-98). Palgrave Macmillan.
- NIM. (2020). *En menneskerettighetsbasert tilnærming til samisk statistikk i Norge* (2020-003). Norsk institusjon for menneskerettigheter. <https://www.nhri.no/2020/en-menneskerettighetsbasert-tilnaerming-til-samisk-statistikk-i-norge/>.
- Nygaard, V. & Kårtveit, B. (2019). *Fra STN til kulturbasert næringsutvikling? Innspill til arbeidet med Sametingets næringsmelding*. (Rapport 7 - 2019). NORCE samfunnsforskning. <https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-xmlui/handle/11250/2640338>.
- Severeide, P. I. (2008). Datagrunnlaget - begrensninger og muligheter. I *Samiske tall forteller 1. Kommentert samisk statistikk 2008/Sámi logut mitalit 1. Čielggaduvvon sámi statistihkka 2008* (s. 15-27). Sámi allaskuvla.
- Skatteetaten. (2024). *Snakker du samisk? Nå kan du registrere det i Folkeregisteret*. Hentet 21.10.2024 fra <https://www.skatteetaten.no/presse/nyhetsrommet/snakker-du-samisk-na-kan-du-registrere-det-i-folkeregisteret>.
- Sønstebo, A. (2023). Samiske tall - faste tabeller fra SSB. I *Samiske tall forteller 15. Kommentert samisk statistikk 2023/Sámi logut mitalit 15. Čielggaduvvon sámi statistihkka 2023* (s. 84-108). Sámi allaskuvla.

Tabell 4.1 – Folkemengde per 1. januar, fødte, døde og flyttinger. STN-området* i alt.

	Folkemengde per 1. januar			Levende-fødte**	Døde	Fødsels-overskudd	Innflyttinger***	Utflyttinger***	Netto innflytting	Folke-tilvekst***	
	I alt	Menn	Kvinner							I alt	Prosent
1990	65 147	33 955	31 192	918	764	154	2 218	2 583	-365	-343	-0,5
1995	63 850	33 160	30 690	862	732	130	2 090	2 819	-729	-718	-1,1
2000	59 972	31 101	28 871	749	680	69	2 591	3 005	-414	-308	-0,5
2001	59 664	30 919	28 745	642	659	-17	2 493	2 741	-248	-484	-0,8
2002	59 180	30 665	28 515	625	692	-67	2 292	2 590	-298	-283	-0,5
2003	58 897	30 531	28 366	553	676	-123	2 129	2 422	-293	-617	-1,0
2004	58 280	30 188	28 092	575	638	-63	2 146	2 399	-253	-413	-0,7
2005	57 867	29 987	27 880	569	583	-14	2 109	2 427	-318	-354	-0,6
2006	57 513	29 771	27 742	603	627	-24	2 054	2 671	-617	-598	-1,0
2007	56 915	29 507	27 408	565	666	-101	2 236	2 559	-323	-395	-0,7
2008	56 520	29 284	27 236	527	593	-66	2 111	2 303	-192	-378	-0,7
2009	56 142	29 045	27 097	546	627	-81	2 225	2 281	-56	-208	-0,4
2010	55 934	28 951	26 983	507	608	-101	2 302	2 434	-132	-299	-0,5
2011	55 819	28 962	26 857	493	623	-130	2 535	2 375	160	-22	-0,0
2012	55 797	28 958	26 839	444	621	-177	2 572	2 302	270	19	0,0
2013	55 816	29 016	26 800	474	640	-166	2 597	2 353	244	-39	-0,1
2014	55 777	28 995	26 782	481	600	-119	2 581	2 445	136	-43	-0,1
2015	55 734	28 985	26 749	469	610	-141	2 764	2 560	204	14	0,0
2016	55 748	29 056	26 692	449	597	-148	2 800	2 608	192	-40	-0,1
2017	55 708	29 120	26 588	407	633	-226	2 477	2 386	91	-236	-0,4
2018	55 472	29 023	26 449	395	603	-208	2 262	2 444	-182	-495	-0,9
2019	54 977	28 757	26 220	425	594	-169	2 309	2 601	-292	-504	-0,9
2020	54 453	28 484	25 969	369	610	-241	2 176	2 468	-292	-572	-1,1
2021	53 881	28 163	25 718	388	683	-295	2 346	2 751	-405	-693	-1,3
2022	53 188	27 758	25 430	343	723	-380	2 838	2 711	127	-316	-0,6
2023	52 872	27 506	25 366	399	619	-220	3 415	2 868	547	323	1
2024	53 195	27 662	25 533								

Befolkningsutvikling STN-området*, 2000-2023

* Inndeling av STN-området per 1.1.2012 er lagt til grunn

* Virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringslivet. Inndeling av STN-området per 1/1-2012 er lagt til grunn.

** Som levendefødte regnes foster som viser livstegn ved fødselen.

*** Gjelder flyttinger til/fra andre steder i Norge og utlandet.

**** Folketilveksten regnes som differansen mellom 1. januar i det aktuelle året og 1. januar det påfølgende året. På grunn av registreringsrutinene og avvik i kvaliteten på flyttedata for grunnkretser i enkelte kommuner vil fødsle-døde+innflytting-utflytting vise andre tall. På kommunenivå vil disse forskjellene være små, men de kan være betydelige for deler av enkelte kommuner, som i statistikk for STN-områdene.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.2 – Folkemengde i STN-området*, etter kjønn og alder per 1. januar

"Kjønn Alder"	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2024 i prosent
I alt	65 147	63 850	59 972	57 867	55 934	55 734	54 453	53 881	53 188	52 872	53195,0	100,0
0-9 år	7 969	8 255	7 706	6 756	5 852	5 380	4 720	4 539	4 405	4 335	4 361	8,2
10-19 år	10 133	8 178	7 573	7 688	7 594	6 708	6 039	5 806	5 679	5 594	5 641	10,6
20-29 år	10 055	10 356	7 821	6 375	5 810	6 524	6 442	6 227	5 980	5 844	5 744	10,8
30-39 år	8 814	8 268	7 964	7 735	6 273	5 535	5 530	5 589	5 644	5 677	5 864	11,0
40-49 år	8 357	8 938	8 120	7 617	7 715	7 770	6 662	6 448	6 082	5 937	5 855	11,0
50-59 år	6 343	6 729	7 898	8 447	7 841	7 699	7 970	7 998	8 017	8 021	8 090	15,2
60-69 år	6 299	5 796	5 709	6 198	7 486	8 052	7 576	7 479	7 473	7 460	7 456	14,0
70-79 år	4 894	4 838	4 573	4 358	4 593	5 159	6 358	6 565	6 645	6 622	6 720	12,6
80-89 år	2 027	2 203	2 273	2 305	2 342	2 394	2 658	2 707	2 728	2 845	2 927	5,5
90 år og eldre	256	289	335	388	428	513	498	523	535	537	537	1,0
0-5 år	4 807	5 124	4 556	3 748	3 370	3 039	2 674	2 539	2 478	2 398	2 458	4,6
6-15 år	8 542	7 849	7 701	7 719	6 998	6 089	5 564	5 468	5 313	5 228	5 174	9,7
16-66 år	42 756	41 785	38 902	37 722	36 361	36 104	34 432	33 901	33 285	33 042	33 109	62,2
67 år og eldre	9 042	9 092	8 813	8 678	9 205	10 502	11 783	11 973	12 112	12 204	12 454	23,4
Menn	33 955	33 160	31 101	29 987	28 951	28 985	28 484	28 163	27 758	27 506	27662,0	100,0
0-9 år	4 118	4 233	4 012	3 442	2 935	2 674	2 383	2 318	2 232	2 202	2 235	8,1
10-19 år	5 162	4 221	3 911	4 027	3 987	3 481	3 116	2 980	2 901	2 862	2 884	10,4
20-29 år	5 556	5 625	4 219	3 462	3 087	3 520	3 566	3 446	3 312	3 192	3 129	11,3
30-39 år	4 781	4 442	4 311	4 130	3 325	2 982	2 950	2 985	2 997	3 023	3 113	11,3
40-49 år	4 609	4 918	4 383	4 031	4 100	4 109	3 545	3 402	3 224	3 119	3 094	11,2
50-59 år	3 429	3 618	4 271	4 592	4 214	4 121	4 248	4 246	4 269	4 252	4 251	15,4
60-69 år	3 179	3 017	2 994	3 259	3 982	4 297	4 054	4 009	3 963	3 960	3 946	14,3
70-79 år	2 208	2 156	2 088	2 102	2 278	2 633	3 254	3 383	3 448	3 411	3 475	12,6
80-89 år	822	820	828	838	932	1 012	1 207	1 236	1 240	1 313	1 373	5,0
90 år og eldre	91	110	84	104	111	156	161	158	172	172	162	0,6
0-5 år	2 481	2 635	2 368	1 875	1 699	1 490	1 377	1 332	1 255	1 223	1 244	4,5
6-15 år	4 399	4 050	3 981	4 044	3 609	3 096	2 795	2 739	2 693	2 642	2 631	9,5
16-66 år	23 059	22 494	20 892	20 202	19 349	19 324	18 485	18 151	17 775	17 596	17 591	63,6
67 år og eldre	4 016	3 981	3 860	3 866	4 294	5 075	5 827	5 941	6 035	6 045	6 196	22,4

Fortsetter på neste side →

← Fortsettelse fra forrige side

"Kjønn Alder"	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2024 i prosent
Kvinner	31 192	30 690	28 871	27 880	26 983	26 749	25 969	25 718	25 430	25 366	25533,0	100,0
0-9 år	3 851	4 022	3 694	3 314	2 917	2 706	2 337	2 221	2 173	2 133	2 126	8,3
10-19 år	4 971	3 957	3 662	3 661	3 607	3 227	2 923	2 826	2 778	2 732	2 757	10,8
20-29 år	4 499	4 731	3 602	2 913	2 723	3 004	2 876	2 781	2 668	2 652	2 615	10,2
30-39 år	4 033	3 826	3 653	3 605	2 948	2 553	2 580	2 604	2 647	2 654	2 751	10,8
40-49 år	3 748	4 020	3 737	3 586	3 615	3 661	3 117	3 046	2 858	2 818	2 761	10,8
50-59 år	2 914	3 111	3 627	3 855	3 627	3 578	3 722	3 752	3 748	3 769	3 839	15,0
60-69 år	3 120	2 779	2 715	2 939	3 504	3 755	3 522	3 470	3 510	3 500	3 510	13,7
70-79 år	2 686	2 682	2 485	2 256	2 315	2 526	3 104	3 182	3 197	3 211	3 245	12,7
80-89 år	1 205	1 383	1 445	1 467	1 410	1 382	1 451	1 471	1 488	1 532	1 554	6,1
90 år og eldre	165	179	251	284	317	357	337	365	363	365	375	1,5
0-5 år	2 326	2 489	2 188	1 873	1 671	1 549	1 297	1 207	1 223	1 175	1 214	4,8
6-15 år	4 143	3 799	3 720	3 675	3 389	2 993	2 769	2 729	2 620	2 586	2 543	10,0
16-66 år	19 697	19 291	18 010	17 520	17 012	16 780	15 947	15 750	15 510	15 446	15 518	60,8
67 år og eldre	5 026	5 111	4 953	4 812	4 911	5 427	5 956	6 032	6 077	6 159	6 258	24,5

* Virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringslivet. Inndeling av STN-området per 1/1-2012 er lagt til grunn.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.3 – Folkemengde 1. januar, etter kommuner som helt eller delvis er definert som STN-området*

Kommune	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024
STN-området i alt	65 147	63 850	59 972	57 867	55 934	55 734	54 453	52 872	53 195
5605 Sør-Varanger, STN	1 869	1 790	1 517	1 476	1 602	1 505	1 383	1 342	1 358
5605 Sør-Varanger, øvrige områder	7 772	8 123	8 015	7 987	8 136	8 716	8 775	8 508	8 705
5636 Nesseby	1 037	1 048	965	901	884	934	926	864	859
5441 Tana	3 195	3 272	3 074	3 037	2 912	2 909	2 918	2 804	2 807
5626 Gamvik	1 424	1 455	1 288	1 114	1 009	1 116	1 132	1 054	1 070
5624 Lebesby, STN	501	438	390	379	341	325	319	317	301
5624 Lebesby, øvrige områder	1 253	1 140	1 073	1 051	1 001	1 018	971	909	914
5610 Karasjok	2 652	2 788	2 901	2 876	2 789	2 708	2 628	2 543	2 565
5622 Porsanger	4 475	4 461	4 451	4 299	3 991	3 925	3 998	3 863	3 889
5620 Nordkapp, STN	757	737	667	629	595	745	709	664	670
5620 Nordkapp, øvrige områder	3 218	3 177	2 850	2 786	2 590	2 533	2 453	2 268	2 281
5618 Måsøy, STN	399	334	248	194	170	177	154	151	148
5618 Måsøy, øvrige områder	1 440	1 386	1 229	1 199	1 097	1 064	1 071	968	965
5603 Hammerfest, STN (tidligere 2017 Kvalsund)	1 394	1 266	1 106	1 080	1 026	1 049	971	1002	923
5603 Hammerfest, øvrige områder							10 477	10 308	10 415
5614 Loppa	1 687	1 552	1 426	1 266	1 087	989	888	862	864
5601 Alta, STN	1 625	1 472	1 245	1 152	1 013	906	862	829	855
5601 Alta, øvrige områder	13 232	14 866	15 592	16 476	17 667	18 992	19 927	20 488	20 853
5612 Kautokeino	2 953	3 141	3 068	2 997	2 949	2 914	2 910	2 847	2 848

Fortsetter på neste side →

← Fortsettelse fra forrige side

Kommune	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024
STN-området i alt	65 147	63 850	59 972	57 867	55 934	55 734	54 453	52 872	53 195
5546 Kvænangen	1 615	1 602	1 435	1 401	1 316	1 226	1 191	1 118	1 157
5544 Nordreisa	4 697	4 905	4 821	4 744	4 757	4 882	4 861	4 772	4 794
5542 Skjervøy	3 082	3 081	2 934	3 003	2 881	2 895	2 927	2 790	2 794
5540 Kåfjord	2 819	2 677	2 369	2 288	2 207	2 182	2 071	2 000	1 974
5538 Storfjord	1 836	1 939	1 872	1 934	1 888	1 898	1 829	1 836	1 825
5536 Lyngen	3 595	3 479	3 225	3 158	3 152	2 922	2 794	2 714	2 743
5534 Karlsøy	2 774	2 611	2 496	2 372	2 371	2 289	2 200	2 171	2 237
5532 Balsfjord	6 378	6 085	5 749	5 560	5 515	5 720	5 559	5 517	5 571
5526 Sørreisa, STN	711	655	626	614	609	607	603	529	529
5526 Sørreisa, øvrige områder	2 727	2 818	2 668	2 716	2 757	2 844	2 861	2 899	2 956
5522 Salangen	2 586	2 505	2 346	2 244	2 211	2 219	2 146	2 048	2 069
5518 Lavangen	1 149	1 117	1 052	1 029	1 012	1 008	1 034	983	986
5516 Gratangen	1 483	1 416	1 345	1 268	1 150	1 137	1 091	1 079	1 070
5512 Tjeldsund, STN (tidligere 1913 Skånland)	3 409	3 303	3 109	2 954	2 855	2 988	2 963	2 962	3 073
5512 Tjeldsund, øvrige områder							1 253	1 244	1 208
5501 Tromsø, STN	1 416	1 209	1 039	920	845	796	731	671	650
5501 Tromsø, øvrige områder	49 132	54 467	58 106	61 638	66 460	71 885	76 243	77 321	78 095
1853 Evenes, STN	236	328	295	274	256	249	236	236	269
1853 Evenes, øvrige områder	1 494	1 293	1 228	1 143	1 101	1 136	1 112	1 074	1 061
1850 Tysfjord	2 622	2 465	2 302	2 150	2 007	1 996			
1875 Hamarøy (deler av tidligere 1850 Tysfjord)	317	296	277	230	219	229	1 256	1 208	1 198
1875 Hamarøy, øvrige områder (deler av tidligere 1850 Tysfjord)	1 995	1 919	1 731	1 606	1 533	1 582	1 510	1 474	1 531
1806 Narvik, STN (deler av tidligere 1850 Tysfjord)	454	423	334	324	315	289	1 163	1 096	1 099
1806 Narvik, øvrige områder (deler av tidligere 1850 Tysfjord)	18 143	18 497	18 266	18 188	18 087	18 564	20 682	20 419	20 481

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.4 – Folkemengde 1. januar 2024 og endringene i 2023, Norge nord for Saltfjellet

	Folke- mengde 1.1.2023	Levende- fødte*	Døde	Fødsels- overskudd	Innflytting**		Utflytting		Netto innflytting	Folketilvekst***		Folke- mengde 1.1.2024
					I alt	Av dette fra utlandet	I alt	Av dette til utlandet		I alt	Prosent	
Norge nord for Saltfjellet i alt	406 184	3 716	3 719	-3	28 305	9 455	24 694	2 268	7 187	3 675	0,9	409 859
STN-området i alt	52 872	399	619	-220	3 833	1 235	3 286	238	997	323	0,6	53 195
Øvrige områder**** i alt	353 312	3 317	3 100	217	24 472	8 220	21 408	2 030	6 190	3 352	0,9	356 664
Øst-Finnmark	23 545	199	263	-64	1 983	737	1 485	181	556	446	1,9	23 991
STN	3 577	18	50	-32	220	68	187	35	33	11	0,3	3 588
Øvrige områder	19 968	181	213	-32	1 763	669	1 298	146	523	435	2,2	20 403
Indre Finnmark	12 057	100	133	-33	626	85	546	31	54	52	0,4	12 109
STN	12 057	100	133	-33	626	85	546	31	54	52	0,4	12 109
Vest- Finnmark	38 510	379	291	88	2 747	948	2 410	196	752	443	1,2	38 953
STN	3 508	22	39	-17	402	211	404	18	193	-48	-1,4	3 460
Øvrige områder	35 002	357	252	105	2 345	737	2 006	178	559	491	1,4	35 493
Nord-Troms	17 401	131	204	-73	1 408	497	1 226	85	412	123	0,7	17 524
STN	17 401	131	204	-73	1 408	497	1 226	85	412	123	0,7	17 524
Sør-/Midt- Troms	150 939	1 427	1 138	289	10 223	3 091	9 366	981	2 110	1 147	0,8	152 086
STN	13 789	108	163	-55	1 033	346	804	60	286	159	1,2	13 948
Øvrige områder	137 150	1 319	975	344	9 190	2 745	8 562	921	1 824	988	0,7	138 138
Nordre Nordland	163 732	1 480	1 690	-210	11 318	4 097	9 661	794	3 303	1 464	0,9	165 196
STN	2 540	20	30	-10	144	28	119	9	19	26	1,0	2 566
Øvrige områder	161 192	1 460	1 660	-200	11 174	4 069	9 542	785	3 284	1 438	0,9	162 630

* Som levendefødte regnes foster som viser livstegn ved fødselen.

** Gjelder flytting til/fra andre steder i Norge og utlandet og flyttinger innen området

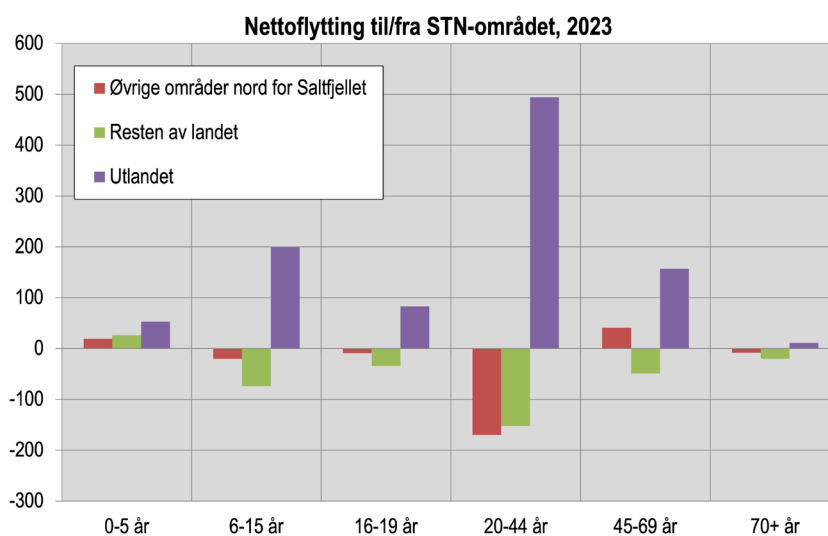
*** Folketilveksten regnes som differansen mellom 1. januar i det aktuelle året og 1. januar det påfølgende året. På grunn av registreringsrutinene og avvik i kvaliteten på flyttingdata for grunnkretser i enkelte kommuner vil fødte-døde+innflytting-utflytting vise andre tall. På kommunenivå vil disse forskjellene være små, men de kan være betydelige for deler av enkelte kommuner, som i statistikk for STN-områdene.

**** Området nord for Saltfjellet utenfor virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringslivet.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.5 – Innflytting og utflytting til/fra STN-området, etter kjønn og alder i 2023

	Norge i alt			Øvrige områder nord for Saltfjellet*			Resten av landet			Utlandet		
	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner
Innflytting i alt	2 180	1 153	1 027	1 274	679	595	906	474	432	1 235	601	634
0-5 år	163	88	75	89	47	42	74	41	33	63	27	36
6-15 år	184	83	101	110	48	62	74	35	39	212	111	101
16-19 år	114	69	45	70	40	30	44	29	15	93	61	32
20-44 år	1 180	627	553	650	354	296	530	273	257	603	293	310
45-69 år	468	245	223	303	161	142	165	84	81	245	102	143
70+ år	71	41	30	52	29	23	19	12	7	19	7	12
Utflytting i alt	2 630	1 338	1 292	1 421	722	699	1 209	616	593	238	134	104
0-5 år	118	67	51	70	40	30	48	27	21	10	8	2
6-15 år	278	133	145	130	61	69	148	72	76	13	9	4
16-19 år	157	91	66	79	41	38	78	50	28	10	6	4
20-44 år	1 502	769	733	820	423	397	682	346	336	109	62	47
45-69 år	476	231	245	262	129	133	214	102	112	88	46	42
70+ år	99	47	52	60	28	32	39	19	20	8	3	5
Nettoflytting i alt	-450	-185	-265	-147	-43	-104	-303	-142	-161	997	467	530
0-5 år	45	21	24	19	7	12	26	14	12	53	19	34
6-15 år	-94	-50	-44	-20	-13	-7	-74	-37	-37	199	102	97
16-19 år	-43	-22	-21	-9	-1	-8	-34	-21	-13	83	55	28
20-44 år	-322	-142	-180	-170	-69	-101	-152	-73	-79	494	231	263
45-69 år	-8	14	-22	41	32	9	-49	-18	-31	157	56	101
70+ år	-28	-6	-22	-8	1	-9	-20	-7	-13	11	4	7

* Området nord for Saltfjellet utenfor virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringslivet.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.6 – Personer 16 år og over, etter høyeste fullførte utdanning. Kommuner som er helt eller delvis definert som STN-området, 1. oktober 2023. Prosent

Kommune	I alt	Grunnskolenivå	Videregående skole-nivå ****	Universitets- og høghskolenivå, kort*****	Universitets- og høghskolenivå, lang*****
STN-området i alt	100,0	33,2	42,1	19,2	4,8
Øvrige områder***** i alt	100,0	25,8	40,1	23,9	9,8
5444 Sør-Varanger, STN	100,0	33,3	43,9	16,4	6,1
5444 Sør-Varanger, øvrige områder	100,0	23,4	41,6	25,1	9,4
5442 Nesseby	100,0	27,9	42,9	20,6	8,2
5441 Tana	100,0	33,2	39,8	20,1	6,0
5439 Gamvik	100,0	40,1	38,0	16,3	4,9
5438 Lebesby, STN	100,0	31,9	52,1	12,1	2,7
5438 Lebesby, øvrige områder	100,0	36,1	39,1	19,5	4,7
5437 Karasjok	100,0	28,4	35,9	27,8	7,3
5436 Porsanger	100,0	27,7	43,8	23,1	4,9
5435 Nordkapp, STN	100,0	42,9	40,2	12,6	3,5
5435 Nordkapp, øvrige områder	100,0	31,2	41,6	19,7	6,8
5434 Måsøy, STN	100,0	53,3	27,0	13,9	5,8
5434 Måsøy, øvrige områder	100,0	36,6	41,7	15,1	5,4
5432 Loppa	100,0	40,4	35,1	17,5	6,0
5403 Alta, STN	100,0	29,8	48,0	18,0	3,8
5403 Alta, øvrige områder	100,0	26,8	38,4	26,3	8,2
5430 Kautokeino	100,0	34,9	32,1	23,9	8,0
5406 Hammerfest, STN	100,0	36,3	41,1	17,2	4,9
5406 Hammerfest, øvrige områder	100,0	27,8	39,5	23,8	8,3

Fortsetter på neste side →

← Fortsettelse fra forrige side

Kommune	I alt	Grunnskolenivå	Videregående skole-nivå ****	Universitets- og høgskolenivå, kort*****	Universitets- og høgskolenivå, lang*****
STN-området i alt	100,0	33,2	42,1	19,2	4,8
Øvrige områder***** i alt	100,0	25,8	40,1	23,9	9,8
5429 Kvænangen	100,0	32,3	44,5	18,1	4,8
5428 Nordreisa	100,0	29,2	42,9	21,7	5,8
5427 Skjervøy	100,0	35,2	42,1	17,7	4,3
5426 Kåfjord	100,0	36,6	40,7	17,5	4,7
5425 Storfjord	100,0	30,6	44,3	21,0	3,7
5424 Lyngen	100,0	34,6	41,8	18,5	4,6
5423 Karlsøy	100,0	40,1	38,8	15,8	4,8
5422 Balsfjord	100,0	33,9	45,5	15,8	4,5
5419 Sørreisa, STN	100,0	31,7	47,8	17,6	2,6
5419 Sørreisa, øvrige områder	100,0	26,0	45,4	22,4	6,0
5417 Salangen	100,0	26,9	45,1	21,5	6,0
5415 Lavangen	100,0	32,4	43,5	20,2	3,5
5414 Gratangen	100,0	32,3	44,4	18,2	4,4
5412 Tjeldsund, STN	100,0	27,5	45,0	21,6	5,7
5412 Tjeldsund, øvrige områder	100,0	27,0	50,1	19,0	3,6
5401 Tromsø, STN	100,0	44,4	40,4	12,1	2,5
5401 Tromsø, øvrige områder	100,0	20,2	33,5	27,5	18,5
1853 Evenes, STN	100,0	23,5	51,3	18,3	7,0
1853 Evenes, øvrige områder	100,0	26,7	46,0	21,8	5,3
1875 Hamarøy, STN	100,0	36,9	38,3	17,4	6,4
1875 Hamarøy, øvrige områder	100,0	25,6	42,3	22,2	9,4
1806 Narvik, STN	100,0	29,2	49,8	17,0	3,2
1806 Narvik, øvrige	100,0	23,5	44,1	23,8	8,3
Øvrige kommuner nord for Saltfjellet	100,0	27,1	41,7	22,8	8,1

* Definisjonene av de ulike utdanningsnivåene som brukes i statistikken om befolkningens utdanningsnivå, ble endret i 2006.

** Virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling. STN-området per 1/1-2012 er lagt til grunn.

*** Ikke medregnet personer med uoppgitt eller ingen fullført utdanning.

**** Inkludert nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

***** Universitets- og høgskolenivå, kort, omfatter høyere utdanning t.o.m. fire år.

***** Universitets- og høgskolenivå, lang, omfatter utdanninger på mer enn fire år, samt forskerutdanninger.

***** Områder nord for Saltfjellet som ikke er definert som virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.7 – Elever som startet i videregående trinn 1 for første gang høsten 2017, etter status for oppnådd nivå i videregående opplæring etter fem/seks år, utdanningsprogram og kjønn. Prosent

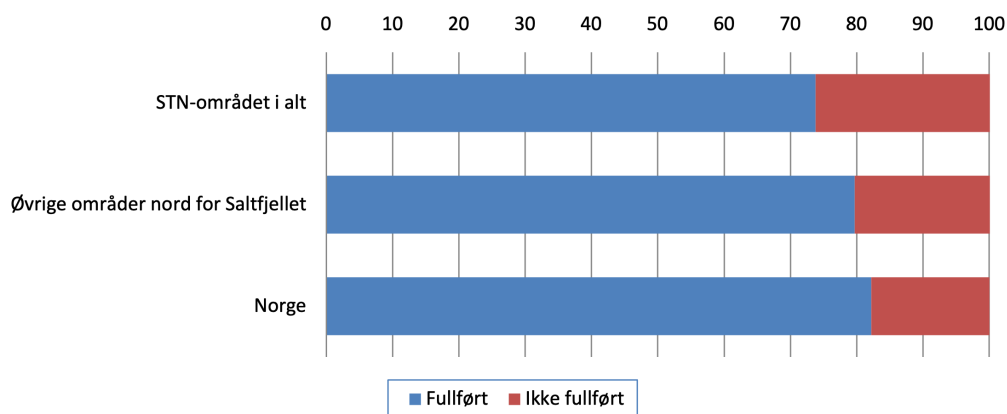
Utdanningsprogram i Videregående trinn 1 og kjønn	Elever i alt	Fullført med studie- eller yrkeskompetanse*		Fullført med planlagt grunnkompetanse innen 6 år	Ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse		
		Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid		Fortsatt i videregående opplæring etter 5/6 år	Gjennomført VG3 eller gått opp til fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
STN-området i alt	618	60,7	13,1	2,1	4,4	4,4	15,4
Studieforberedende utdanningsprogram	260	76,5	6,9	1,5	3,5	5,0	6,5
♂Menn	96	75,0	5,2	3,1	4,2	7,3	5,2
♀Kvinner	164	77,4	7,9	0,6	3,0	3,7	7,3
Studiespesialisering	194	76,3	8,2	1,5	3,1	5,2	5,7
Idrettsfag	33	78,8	0,0	3,0	6,1	9,1	3,0
Musikk, dans og drama	13	84,6	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kunst, design og arkitektur	5	80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0
Medier og kommunikasjon	15	66,7	0,0	0,0	6,7	0,0	26,7
Yrkesfaglig studieretninger	358	49,2	17,6	2,5	5,0	3,9	21,8
♂Menn	235	52,8	15,3	3,0	3,4	4,7	20,9
♀Kvinner	123	42,3	22,0	1,6	8,1	2,4	23,6
Bygg- og anleggsteknikk	36	55,6	8,3	2,8	2,8	5,6	25,0
Design- og håndverk	11	27,3	9,1	9,1	18,2	0,0	36,4
Elektrofag	65	55,4	13,8	0,0	6,2	3,1	21,5
Helse- og oppvekstfag	92	48,9	21,7	2,2	6,5	3,3	17,4
Naturbruk	37	59,5	18,9	5,4	0,0	0,0	16,2
Restaurant- og matfag	15	26,7	13,3	0,0	13,3	6,7	40,0
Service og samferdsel	16	43,8	18,8	12,5	6,3	0,0	18,8
Teknikk og industriell produksjon	86	45,3	20,9	1,2	2,3	7,0	23,3
Øvrige områder nord for Saltfjellet	4 027	68,5	11,2	1,6	3,8	3,1	11,9
Studieforberedende utdanningsprogram	2 084	84,5	4,7	1,2	2,2	3,3	4,1
♂Menn	900	81,2	4,7	1,6	3,3	4,3	4,9
♀Kvinner	1 184	86,9	4,7	0,9	1,4	2,5	3,5
Studiespesialisering	1 544	85,2	5,0	1,2	1,8	3,1	3,6
Idrettsfag	283	89,8	3,9	0,7	1,1	2,8	1,8
Musikk, dans og drama	132	73,5	4,5	1,5	4,5	6,1	9,8
Kunst, design og arkitektur	24	66,7	8,3	0,0	12,5	0,0	12,5
Medier og kommunikasjon	101	76,2	2,0	2,0	5,9	5,0	8,9

Fortsetter på neste side →

← Fortsettelse fra forrige side

Utdanningsprogram i Videregående trinn 1 og kjønn	Elever i alt	Fullført med studie- eller yrkeskompetanse*		Fullført med planlagt grunnkompetanse innen 6 år	Ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse		
		Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid		Fortsatt i videregående opplæring etter 5/6 år	Gjennomført VG3 eller gått opp til fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Yrkesfaglig studieretninger	1943	51,3	18,2	2,0	5,5	2,9	20,2
♂-Menn	1173	50,5	19,0	2,0	5,5	3,2	19,8
♀-Kvinner	770	52,6	17,0	1,8	5,3	2,5	20,8
Bygg- og anleggsteknikk	205	46,3	20,0	1,5	3,4	5,4	23,4
Design- og håndverk	127	30,7	25,2	1,6	8,7	4,7	29,1
Elektrofag	326	64,1	14,7	0,6	6,1	1,2	13,2
Helse- og oppvekstfag	535	57,6	15,0	1,9	5,4	2,2	17,9
Naturbruk	156	59,0	11,5	1,9	3,2	2,6	21,8
Restaurant- og matfag	103	34,0	20,4	9,7	4,9	2,9	28,2
Service og samferdsel	113	44,2	19,5	1,8	5,3	0,9	28,3
Teknikk og industriell produksjon	378	44,7	24,3	1,6	6,1	4,0	19,3

Status for oppnådd nivå for elever som startet videregående utdanning høsten 2017

* Fullført opplæring betyr at eleven/lærlingen har bestått alle årstrinn i videregående opplæring som fører til vitnemål eller fag-/svennebrev.

Tabell 4.8 – Barnehager med samisk språktilbud og antall barn som mottok samisk tilbud i barnehagen 2005-2023

År	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Barnehager med samisktilbud i alt	64	67	60	52	50	54	45
Antall barn:	925	817	783	799	778	893	740
"Samiske barnehager og samiske barnehageavdelinger i norske barnehager"	46	37	31	32	32	33	24
Antall barn:	882	758	668	711	702	754	597
Norske barnehager med annet samisk tilbud	18	30	29	20	18	21	21
Antall barn:	43	59	115	88	76	139	143

Kilde: Sametinget

Tabell 4.9 – Antall elever med samisk som 1. eller 2. språk. Grunnskolen per 1. oktober. Hele landet. 2006-2022, utvalgte år

	2006	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Elever i alt*	619 038	614 020	623 755	635 497	634 095	636 934	637051
Elever med samisk som opplæringsmålform** i alt	991	893	833	874	878	876	904
Elever med nordsamisk som førstespråk	971	928	833	943	951	949	983
Elever med nordsamisk som andrespråk***	1 508	1 145	1 102	1 365	1 326	1 378	1498
Elever med lulesamisk som førstespråk	31	29	28	33	33	30	32
Elever med lulesamisk som andrespråk***	46	68	85	80	76	84	82
Elever med sørsamisk som førstespråk	18	18	21	35	25	15	21
Elever med sørsamisk som andrespråk***	98	72	95	66	81	90	146

* Fra og med skoleåret 2011/2012 er spesialskolene og ordinære skoler slått saman i grunnskolestatistikken.

** Elever som har samisk som opplæringsmålform, får all undervisning på samisk. Dette gjelder elever i de kommunene som kommer inn under det samiske forvaltningsområdet.

*** Samisk som andrespråk omfatter elever som gjennomfører nivå 1-4 og nivå 1-7 etter samisk lærerplan.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.10 – Antall elever med samisk i fagkretsen i den videregående skolen, etter fylke. 2009/2010-2023/2024

	Skoleåret 2009/2010			Skoleåret 2014/2015			Skoleåret 2019/2020			Skoleåret 2023/2024		
	Første- språk	Andre- språk	Totalt	Første- språk	Andre- språk	Totalt	Første- språk	Andre- språk	Totalt	Første- språk	Andre- språk	Totalt
Hele landet	215	154	369	203	243	446	178	264	442	203	380	583
Finnmark	180	103	283	177	177	354	170	231	401	171	202	373
Troms	10	30	40	18	30	48				25	134	159
Nordland	21	7	28	4	20	24	0	24	24	0	25	25
Trøndelag	-	-	-	4	13	11	4	6	10	4	9	13
Resten	4*	14*	18*	0	3	9	4	3	7	3	10	13

*Resten av landet inkluderer også Trøndelag

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Tabell 4.11 – Sysselsatte personer 15-74 år, etter kjønn og næring. STN-området og øvrige områder nord for Saltfjellet. 4. kvartal 2023

	2009	2023		2029	2023			
	I alt	I alt	Menn	Kvinner	I alt %	I alt %	Menn %	Kvinner %
STN-området i alt	27 088	25 523	13 813	11 710	100,0	100,0	100,0	100,0
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2 956	2 493	2 052	441	10,9	9,8	14,9	3,8
05-09 Bergvergsdrift og utvinning	337	364	333	31	1,2	1,4	2,4	0,3
10-33 Industri	1 544	1 926	1 465	461	5,7	7,5	10,6	3,9
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	403	426	373	53	1,5	1,7	2,7	0,5
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	2 377	2 471	2 265	206	8,8	9,7	16,4	1,8
45-56 Varehandel, transport, hotell- og restaurantvirksomhet	5 259	4 366	2 719	1 647	19,4	17,1	19,7	14,1
58-63 Informasjon og kommunikasjon	340	340	220	120	1,3	1,3	1,6	1,0
64-66 Finansiering og forsikring	141	55	32	23	0,5	0,2	0,2	0,2
68-82 Forretningsmessig tjenesteyting, eiendomsdrift	1 567	1 610	895	715	5,8	6,3	6,5	6,1
84 Offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring	2 061	2 051	1 132	919	7,6	8,0	8,2	7,8
85 Undervisning	2 667	2 391	726	1 665	9,8	9,4	5,3	14,2
86-88 Helse- og sosialtjenester	6 451	6 020	1 118	4 902	23,8	23,6	8,1	41,9
90-99 Andre sosiale og personlige tjenester	811	805	368	437	3,0	3,2	2,7	3,7
Uoppgitt næring	174	205	115	90	0,6	0,8	0,8	0,8
Øvrige områder* i alt	170 451	185 143	97 309	87 834	100,0	100,0	100,0	100,0
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	7 456	7 531	6 210	1 321	4,4	4,1	6,4	1,5
05-09 Bergvergsdrift og utvinning	1 922	2 485	2 100	385	1,1	1,3	2,2	0,4
10-33 Industri	10 508	10 395	7 815	2 580	6,2	5,6	8,0	2,9
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	2 304	2 832	2 290	542	1,4	1,5	2,4	0,6
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	12 841	15 974	14 499	1 475	7,5	8,6	14,9	1,7
45-56 Varehandel, transport, hotell- og restaurantvirksomhet	39 998	38 385	23 419	14 966	23,5	20,7	24,1	17,0
58-63 Informasjon og kommunikasjon	3 309	3 454	2 528	926	1,9	1,9	2,6	1,1
64-66 Finansiering og forsikring	2 172	1 415	829	586	1,3	0,8	0,9	0,7
68-82 Forretningsmessig tjenesteyting, eiendomsdrift	13 546	15 669	9 201	6 468	7,9	8,5	9,5	7,4
84 Offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring	14 234	16 309	8 734	7 575	8,4	8,8	9,0	8,6
85 Undervisning	16 740	17 970	6 427	11 543	9,8	9,7	6,6	13,1
86-88 Helse- og sosialtjenester	39 613	45 148	9 946	35 202	23,2	24,4	10,2	40,1
90-99 Andre sosiale og personlige tjenester	5 149	6 618	2 737	3 881	3,0	3,6	2,8	4,4
Uoppgitt næring	659	958	574	384	0,4	0,5	0,6	0,4

* Områder nord for Saltfjellet utenfor virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringslivet.

Kilde: Registerbasert sysselsettingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.12 – Gjennomsnittlig inntekt og skatt for bosatte personer 17 år og eldre. Hele landet og Norge nord for Saltfjellet, 2022

	Hele landet	STN-området	Øvrige områder*
Bruttoinntekt	550 900	475 900	525 200
¬Personinntekt lønn	383 000	296 800	365 200
¬Personinntekt pensjoner	23 800	30 400	21 700
¬Næringsinntekt	81 200	97 500	84 700
¬Renter bankinnskudd	3 500	2 000	2 500
¬Mottatt aksjeutbytte**	16 600	5 700	10 000
Inntektsfradrag	141 500	134 000	139 100
¬Minstefradrag	93 200	93 900	95 300
¬Renter av gjeld	27 600	20 300	26 200
¬Underskudd i næring, inkl. tidligere år	5 100	3 600	2 600
Toppskattegrunnlag	510 100	459 000	499 500
Alminnelig inntekt etter særfradrag	423 500	344 800	392 400
Sum utlignet skatt***	143 900	100 800	128 500
Av dette***:			
¬Toppskatt	21 200	14 800	18 500
¬Felleskatt	32 300	25 300	29 400
¬Medlemsavgift til folketrygden	38 700	34 000	37 600
¬Skatt kommune og fylke	49 800	39 000	45 300
Antall bosatte personer 17 år og eldre	4 441 278	44 662	289 455

* Området nord for Saltfjellet utenfor virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringslivet.

** Både skattepliktig og skattefritt aksjeutbytte

*** Sum utlignet skatt (inkl. formuesskatt) er redusert med skattefradrag, mens de enkelte skattene er før skattefradrag blir trukket ut.

Kilde: Skattestatistikk for personer, Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.13 – Virksomheter etter næringshovedområder og størrelsesgrupper etter antall ansatte. STN-området i alt. 1. januar 2024

Næring	I alt	Ansatte i alt	Størrelsesgrupper etter antall ansatte							250 ansatte eller flere
			Uten ansatte	1-4 ansatte	5-9 ansatte	10-19 ansatte	20-49 ansatte	50-99 ansatte	100-249 ansatte	
STN-området* i alt	7 881	23 568	5 197	1 476	528	378	237	54	11	-
A - Jordbruk, skogbruk og fiske	2 277	1 129	2 042	197	11	13	9	5	-	-
B - Bergverksdrift og utvinning	26	250	15	2	2	5	1	-	1	-
C - Industri	325	2 310	195	55	18	25	22	6	4	-
D - Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	27	129	6	11	8	-	2	-	-	-
E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	48	288	24	8	5	5	6	-	-	-
F - Bygge- og anleggsvirksomhet	806	2 357	454	216	62	48	23	2	1	-
G - Varehandel, reparasjon av motorvogner	549	2 025	235	146	101	61	5	1	-	-
H - Transport og lagring	338	1 018	176	104	33	16	7	1	1	-
I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	272	842	143	79	24	17	9	-	-	-
J - Informasjon og kommunikasjon	155	316	99	42	4	7	2	-	1	-
K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	10	14	6	3	1	-	-	-	-	-
L - Omsetning og drift av fast eiendom	511	237	431	65	12	3	-	-	-	-
M - Faglig, vitenskaplig og teknisk tjenesteyting	404	440	277	91	29	6	1	-	-	-
N - Forretningsmessig tjenesteyting	397	704	282	73	22	9	10	1	-	-
O - Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underordnet offentlig forvaltning	161	1 645	15	47	38	34	25	2	-	-
P - Undervisning	233	2 405	95	39	36	25	25	11	2	-
Q - Helse- og sosialtjenester	686	6 717	247	146	87	93	87	25	1	-
R - Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	343	330	246	77	13	7	-	-	-	-
S - Annen tjenesteyting	208	400	112	67	22	4	3	-	-	-
T - Lønnet arbeid i private husholdninger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uoppgitt	105	12	97	8	-	-	-	-	-	-

Kilde: Virksomhets- og foretaksregisteret, Statistisk sentralbyrå

**Tabell 4.14 – Antall rein i vårflokk per 31. mars* , etter reinbeiteområde.
Reindriftsårene 2004/2005-2022/2023, utvalgte år**

Reinbeiteområde	2004/2005	2009/2010	2014/2015	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023**
Hele landet	234 608	254 384	211 974	216 346	216 208	217 058	215 481
Øst-Finnmark	78 332	88 868	65 947	71 400	72 371	72 301	71 066
Polmak/Varanger	24 664	27 325	24 126	25 161	25 268	24 502	24 150
Karasjok	53 668	61 543	41 821	46 239	47 103	47 799	46 916
Vest-Finnmark	92 714	98 548	79 333	78 729	77 846	78 268	78 175
Troms	11 272	12 094	12 179	12 340	12 249	12 779	12 895
Nordland	14 142	15 667	14 491	14 079	13 977	13 992	13 956
Nord-Trøndelag	12 377	13 281	14 398	14 173	14 078	13 996	13 894
Sør-Trøndelag/Hedmark	13 616	13 821	13 080	13 766	13 874	13 949	13 956
Tamreinlagene	12 155	12 105	12 546	11 859	11 813	11 773	11 539

* 31. mars benyttes fordi 1. april er fristen for å gi melding om reindriften det siste driftsåret til distriktsstyret.

** Ukorrigerte tall.

Kilde: Landbruksdirektoratet